

gaa med til denne Ordning. Men jeg skal indskyde i Parentes, at selv paa dette Punkt, som det vilde forekomme mig meget heldigt at ændre, er det dog vistnok ikke mit Partis, i hvert Fald ikke min Hensigt at lægge Forslaget afgørende Hindringer i Vejen.

Jeg kunde for øvrigt her lide at rette en Forespørgsel til den højtærede Kultusminister, Menneskene ere jo sommetider nysgerrige. Jeg vilde gerne vide, hvorledes Kultusministerens Forgængers Cirkulære af 10. Januar dette Aar har virket. Har man nogle Steder i Menighederne ytret Misfornøjelse eller følt Ulemper ved den Valgret, som han netop der gav ved Embeders Genbesættelse? Hvis man i alle Maader har fulgt dette Cirkulære og følt sig tilfreds, var der saa ikke dermed en Bestyrkelse for eller Vejledning til at fortsætte i de samme Baner?

Jeg skal dernæst gaa over til den næste Afdeling af den Bygning, som den højtærede Kultusminister med dette Forslag har opført, nemlig de valgte. Der indeholdt Loven af 1903 i § 9 Fordringen om et skriftligt højtideligt Løfte af Menighedsraadsmedlemmerne om, at de vilde udføre det dem betroede Hverv i Troskab mod vor evangelisk-lutherske Folkekirke og i Overensstemmelse med dens Forskrifter. Hvis der overhovedet skal forstaaes noget fornøftigt med disse „Forskrifter“, kan der ikke være nogen Tvivl om, at der dermed maa forstaaes de symbolske Bøger, det vil blandt andet sige, den augsburgske Konfession og Luthers lille Katekismus. Dette har den højtærede Kultusminister heldig afløst med sit Forslag i § 11 om, at der nu skal afgives ikke et Løfte, men en skriftlig Erklæring paa Ære og Samvittighed om at ville udføre det betroede Hverv i Troskab mod den danske Folkekirke. Det forekommer mig, at man her paa heldig Maade har forbundet, hvad Pietet, Historie og Overlevering kræve, at man, samtidig med at Forbindelsen med det gamle er vedligeholdt, har vist en Rummelighed og for øvrigt ogsaa en større Klarhed, saaledes som netop et godt Frisind vilde kræve. Med Hensyn til de valgte gælder endvidere den Bestemmelse, at Præsten ikke mere skal være Formand for Menighedsraadet. At dette klart udtrykker Selvstyrets Linie, behøver jeg vel ikke at omtale nærmere.

Men jeg kan atter her, overfor de to Bestemmelser om de valgte, ikke lade være at gøre den Bemærkning, at det forekommer mig, det dog havde været

bedre, om man var gaaet noget videre. Jeg elsker ikke Løfter, og jeg elsker ikke Erklæringer, mit Standpunkt overfor Menne-sker, enten det er et privat Hverv eller en officiel Stilling, de faa, er den, at jeg rækker dem Gerningen og siger til dem: Vil du være saa venlig at udføre den Gerning, jeg betror dig den efter det foreløbige Kendskab, jeg har til dig, og dermed basta! Bagefter skal det vise sig, om vedkommende er den Tillid værd, som jeg ikke nærmere vil søge ved Baand, ved Løfte, ved Erklæring at skaffe mig Sikkerhed for. Enten betror man et Menneske en Ting, og saa tror man ham, eller ogsaa betror man ham den ikke. Derfor vil jeg foreslaa, at vi en Gang, maaske ved en almindelig Lovbestemmelse, maaske allerede her til en Begyndelse, søge at komme bort fra disse Erklæringer og Løfter, som ikke sømme sig Mand og Mand imellem.

Paa samme Maade vil jeg foreslaa, at man gør Skridtet fuldt ud og i Stedet for at give Præsten denne noget — maa jeg have Lov at sige det — reducerede Stilling i Menighedsraadet, rent ud sagde: Lad ham ikke være Medlem af Menighedsraadet. Efter min Mening er det et Stykke privilegeret Valgbarhed, parallelt med de kongevalgte, og jeg betvivler egentlig ikke, at vilde man gaa rundt og spørge Præst for Præst, hvordan hans Stilling var f. Eks. overfor dette Lovforslag, vilde man finde i alt Fald et stort Mindretal, som vilde sige: Vi ville hellere staa — hvad skal jeg kalde det — som en selvstændig Institution udenfor og overfor Menighedsraadet, saa kunne vi forhandle med hinanden som ligebyrdige. Der er noget betænkeligt for Præsten ved at blive siddende i dette Menighedsraad som menigt Medlem, naar man altsaa ikke er valgt, den Mand, hvis Gerning, hvis Arbejde, hvis Hverv i det hele naturligt fører ham imod at blive Formand. Jeg synes, det vilde være heldigt, om man der tog Skridtet helt ud og sagde: Præsten maa hellere blive helt udenfor Menighedsraadet.

Jeg skal da gaa til den næste Del af den Bygning, den højtærede Kultusminister har opført, og som igen drejer sig om de valgte, nemlig om Menighedsraadets Beføjelser. Der er en Mængde Smaapunkter, hvor man vil kunne spore den højtærede Kultusministers Frisind, men det skal jeg altsammen lade ligge for at gaa til noget, der er af mere principiel Betydning. Her er det netop, det kommer frem, som det ærede Medlem for Køben-